

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **M. K.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X

proti

žalované: **Policie České republiky**
Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina
sídlem Wolkerova 4448/37, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 6. 2022, č. j. KRPJ-75927-22/ČJ-2022-160022-SV,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) byl žalobce zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) na dobu 70 dnů za účelem správního vyhoštění do Indie. Dle žalobce nebyla řádně odůvodněna délka zajištění a počátek doby zajištění byl stanoven nesprávně.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Policejní hlídka kontrolovala žalobce ve středu dne 22. 6. 2022 nad ránem na benzínové stanici MOL na 95. kilometru dálnice D1 ve směru na Prahu. Žalobce neměl žádný cestovní doklad ani oprávnění k pobytu v ČR. Téhož dne v 5:00 proto žalobce zajistili podle § 27 odst. 1 písm. d) a odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“), a eskortovali ho na policejní pracoviště k dalšímu šetření. Zde se pokusili ověřit jeho totožnost, ale v databázi otisků prstů nenalezli shodu. Týž den žalovaná zahájila s žalobcem řízení o správním vyhoštění.
3. Ve čtvrtek 23. 6. 2022 žalovaná vydala napadené rozhodnutí. Zajištění žalobce odůvodnila obavou, že by se žalobce v ČR skrýval a mařil by tím výkon správního vyhoštění. Doby zajištění žalovaná odůvodnila nutností ověřit totožnost žalobce prostřednictvím indického zastupitelského úřadu. U něj je také třeba zajistit vydání cestovního dokladu. Uvedený proces trvá více než měsíc. Žalovaná dále přihlédla k době nutné pro zabezpečení přepravních dokladů. Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ŘSCP“) obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy EU a zajišťuje policejní eskortu přes dotčené státy. Opětovně také komunikuje s domovským státem cizince ohledně jeho přijetí. Doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje v řádu několika týdnů až měsíců. Délka zajištění stanovená na 70 dní se proto žalované jevila jako momentálně přiměřená. Stanovila ji ode dne omezení osobní svobody, tj. ode dne 22. 6. 2022
4. Ze správního spisu dále vyplývá, že dne 23. 6. 2022 žalovaná také rozhodla o vyhoštění žalobce. Následující den se obrátila na ŘSCP, aby zajistilo ověření totožnosti žalobce a vydání cestovního dokladu. Ze správního spisu nevyplývá, že by na tuto žádost ŘSCP ke dni podání žaloby reagovalo.

III. Žaloba

5. Žalobce namítá nedostatečné zdůvodnění délky zajištění. S odkazem na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32, tvrdí, že žalovaná měla uvést, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během 70 dní zajištění a jaká je jejich časová náročnost. Měly být tedy stanoveny konkrétní kroky realizace vyhoštění včetně časového rámce, což se nestalo.
6. Dále žalobce namítá, že vznikl časový nesoulad mezi dobou zajištění a vydáním rozhodnutí. Napadené rozhodnutí žalovaná vydala a doručila dne 23. 6. 2022. Doby zajištění stanovila zpětně ode dne 22. 6. 2022. Podle žalobce je z tohoto důvodu rozhodnutí retroaktivní a v rozporu se zákonem. Z uvedených důvodů navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

IV. Vyjádření žalované

7. Žalovaná uvedla, že ve svém rozhodnutí uvedla konkrétní kroky, které povedou k realizaci vyhoštění žalobce, jakož i jejich časový odhad. K tomu odkázala na jinou část rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32, podle které ani absence

časového odhadu provedení každého ze specifikovaných kroků automaticky neznamená nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Je třeba vždy přihlížet ke konkrétním okolnostem věci. Doba zajištění je v tomto případě řádně odůvodněna a je též přiměřená. Žalovaná se již obrátila na ŘSCP, které ve spolupráci s indickým zastupitelským úřadem zajišťuje cestovní doklad. Podobně pak zajistí i přepravní doklady.

8. Počátek doby žalobcova zajištění žalovaná stanovila podle zákona o policii od okamžiku prvotního omezení jeho osobní svobody dne 22. 6. 2022 v 5:00. Na to navazuje zajištění podle zákona o pobytu cizinců na základě rozhodnutí žalované. O retroaktivitu se tedy nejedná.

V. Posouzení věci krajským soudem

9. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal jeho konání nezbytným.
10. Žaloba není důvodná.
11. Předně je nutno uvést, že Krajský soud v Brně ve skutkově podobné věci vydal rozsudek ze dne 27. 7. 2022, č. j. 41 A 36/2022 – 12. Od argumentace zde uvedené, jakož i od závěrů na jejím podkladě přijatých, není důvod se odchýlovat.
12. Podstatou první části žalobních námitek je otázka náležitého zdůvodnění délky zajištění žalobce stanovené na 70 dní. Podle § 124 odst. 3 věta první zákona o pobytu cizinců má totiž žalovaná povinnost v rozhodnutí o zajištění stanovit dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění.
13. Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, při odůvodnění stanovené doby zajištění (či jeho prodloužení) je nutno uvést, *„jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem“* (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Soud pak musí mít možnost přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá individuálním okolnostem případu a zda nebylo svévolné. Současně platí, že čím delší je stanovená délka zajištění, tím intenzivnější je omezení základního práva na osobní svobodu a tím pečlivější musí být i zdůvodnění doby zajištění.
14. Požadavky na odůvodnění doby zajištění a určení časového rámce jednotlivých úkonů nutných k realizaci správního vyhoštění je nicméně nutno odvíjet od konkrétních skutkových okolností věci, přičemž v mnoha případech nebude možné trvat na uvedení konkrétní doby potřebné pro provedení každého konkrétního úkonu, zvláště za situace, kdy je realizace některých kroků závislá na součinnosti příslušných orgánů země, do níž má být cizinec vyhoštěn. V takových případech může být obtížné odhadnout, jak dlouho budou trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. Obecně tedy postačí, pokud je

v rozhodnutí logicky shrnuto, jaké konkrétní úkony bude třeba za účelem realizace vyhoštění učinit a jak dlouho by tyto úkony měly dle zkušeností žalované trvat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2021, č. j. 6 Azs 18/2021 – 29, či ze dne 29. 3. 2019, č. j. 4 Azs 5/2019 – 25).

15. Krajský soud si přitom uvědomuje, že pro žalovanou může být v některých případech obtížné „přesně na den“ odhadnout, jak dlouho budu trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. Proto platí, že pokud žalovaná takovýto konkrétnější odhad učinit nedokáže, je namíste z opatrnosti stanovit kratší dobu zajištění. Tím jednak umožní žalobci realizovat soudní přezkum v kratších intervalech. A následně soudu umožní ověřit, zda žalovaná během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, a bez zbytečných průtahů, či zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli (viz rozsudek krajského soudu, bod 47, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, bod 24).
16. Žalovaná ve svém rozhodnutí uvádí, jaké úkony je třeba vykonat za účelem realizace vyhoštění žalobce. A uvádí i rámcový časový odhad trvání jednotlivých fází vyhošťovacího procesu. Odkázala na nutnost ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání cestovního dokladu ve spolupráci s indickým zastupitelským úřadem. Podle jejího odhadu to trvá více než měsíc. Žalovaná dodala, jak dlouho trvá zabezpečení přepravních dokladů včetně dojednání policejní eskorty přes dotčené státy. Délku tohoto dění odhadla na několik týdnů až měsíců.
17. S ohledem na výše shrnuté judikaturní požadavky se jedná o odůvodnění hraniční. V konkrétních okolnostech této věci ho však ještě nelze označit za nepřezkoumatelné či nezákonné. Pokud má první fáze vyhošťovacího procesu (ověření totožnosti a vydání cestovního dokladu) podle žalované trvat zhruba „měsíc +“ a v podobném rámci soud zaokrouhlí odhad ve vztahu ke druhé fázi (přepravní doklady a související logistika), kterou žalovaná odhaduje primárně v řádu několika týdnů, k nimž doplňuje rezervu v měsících, lze z rozhodnutí žalované vyčíst, že by zajištění žalobce mělo trvat „dva měsíce a něco“. Tomu stanovená doba 70 dní odpovídá. Jde navíc o dobu zajištění, která následuje obecně žádoucí praxi, aby žalovaná zajišťovala cizince spíše na kratší dobu, protože díky tomu v případě prodloužení zajištění dá průchod i právu cizinců na pravidelný periodický přezkum zajištění soudem podle čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o lidských právech. Kratší doba zajištění si v tomto případě také nežadává odůvodnění v kvalitě, které by muselo dosahovat zajištění na více dnů (v praxi častých 90 – 120 dnů). Tomu odpovídá i zdrženlivější přezkum krajského soudu (viz závěr bodu 13 výše).
18. Lze pak doplnit, že žalovaná po zajištění žalobce činí kroky směřující k jeho vyhoštění – rozhodla o vyhoštění a bez zbytečného odkladu požádala ŘSCP o zprostředkování ověření totožnosti žalobce a zajištění cestovního dokladu. V době podání žaloby i rozhodování soudu přitom stále neuplynula lhůta, kterou k tomu žalovaná ve svém rozhodnutí vymezila.
19. Žalovaná z uvedených důvodů při stanovení délky zajištění nepochybila. Žalobce ostatně odůvodnění délky jednotlivých kroků procesu přípravy vyhoštění nijak věcně nezpochyboval. Jeho námitky vůči odůvodnění délky jeho zajištění proto nejsou důvodné.
20. Co se týká namítané retroaktivity napadeného rozhodnutí, takové účinky napadené rozhodnutí nemá. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců doba zajištění nesmí

překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. Toto pravidlo pro počítání doby zajištění je podstatné proto, aby nedocházelo k překračování maximální zákonem stanovené doby omezení osobní svobody cizince při využití různých zákonných podkladů pro takový postup. Počátek doby zajištění se automaticky neodvozuje ode dne vydání, resp. účinnosti rozhodnutí o zajištění, ať již k němu dojde na základě zákona o pobytu cizinců či na základě jiného zákonného podkladu (zákon o policii, zákon o azylu; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, čj. 3 Azs 24/2013-42).

21. K omezení osobní svobody žalobce došlo na základě zákona o policii v den kontroly policejní hlídkou, tj. ve středu dne 22. 6. 2022 brzy ráno. Žalovaná proto postupovala naprosto v souladu se zákonem, pokud počátek doby zajištění odvinula právě od tohoto data. Žalobce byl napadeným rozhodnutím z důvodu změny účelu omezení jeho osobní svobody „přezajištěn“ podle zákona o pobytu cizinců, a to s konstitutivními účinky ke dni nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, ovšem se zohledněním doby, po níž byl žalobce na osobní svobodě již omezen. Tato námitka žalobce tedy také není důvodná.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

22. Krajský soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 28. července 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně